

4. Glede na sedanjo organizacijsko razdrobljenost, ki večkrat ovira izvajanje učinkovitih skupnih akcij in delovanje samoupravnega sistema, je treba postopoma dopolnjevati organiziranost Pivovarne Union, da bi v prihodnjem obdobju imeli vse pogoje za učinkovitejše upravljanje in gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

OBČINA LJUBLJANA-ŠIŠKA
KOMITE ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI
Ljubljana, Gospodinjaska 4

Varstvo invalidov v občini Ljubljana-Šiška s posebnim poudarkom na usposabljanju

1. Uvod

Osrednji namen analize je povzeti obstoječe stanje zaposlovanja invalidnih oseb v OZD z območja občine Ljubljana-Šiška z vidika obstoječih predpisov in zakonov ter z vidika še odprtih problemov, s katerimi se soočajo OZD v vsakodnevni praksi. Za poročilo je delovna skupina komiteja za družbene dejavnosti uporabila podatke iz analize o izvajanju zakona o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (v nadaljevanju ZUZIO) v obdobju od leta 1977 do 1984, ki jo je pripravila strokovna služba mestne skupnosti za zaposlovanje, podatke strokovne službe SPIZ ter podatke, ki jih je bilo možno povzeti iz vprašalnika, ki ga je komite za družbene dejavnosti posredoval vsem kadrovskim službam OZD z območja občine. Od 100 OZD je izpolnjen vprašalnik vrnilo komiteju 73 OZD, od katerih 16 OZD ugotavlja, da se ne sooča z invalidsko problematiko oziroma invalidov ne zaposluje.

2. Vsebinski vidik varstva invalidnih oseb

Temeljno vsebino posebnega družbenega varstva in družbene pomoči invalidom določa ustava SRS v 236., 237. in 238. členu. Pravice invalidov pa so podrobneje opredeljene v zakonu o usposabljanju in izobraževanju otrok in mladostnikov z motnjami v duševnem in telesnem razvoju.

Z uveljavitvijo ZUZIO so od leta 1977 dalje formalno pravno pokrite vse kategorije invalidov. Navedeni zakon, zvezni in republiški zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja zavezujejo vse OZD, da s samoupravnimi splošnimi akti opredelijo svoje obveznosti do usposabljanja in zaposlovanja invalidov, preprečevanja invalidnosti in do izvajanja drugih obveznosti iz invalidskega zavarovanja.

3. Opredelitev pojma invalidnosti

Po zakonu o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb je invalidna oseba:

— oseba, sposobna za zaposlitev, ki še ni dopolnila 45 let starosti in ki se zaradi svoje invalidnosti ne more brez poprejšnje usposobitve ustrezno zaposliti, nima pa lastnosti invalidne osebe s pravico do usposabljanja, zagotovljene po drugih predpisih,

— oseba, ne glede na starost, za katero je glede na njeno strokovno in splošno izobrazbo, preostalo zmožnost za delo, starost in zdravstveno stanje verjetno, da se bo lahko v krajšem času toliko usposobila za delo, da ga bo lahko upravljala vsaj s polovico delovnega časa, če te lastnosti nima zagotovljene po drugih predpisih.

ZUZIO določa naslednje kategorije invalidnih oseb: duševno manj razvite osebe, duševno bolne, epileptike, osebno motene, osebe z boleznimi pljuč in dihal ter srca in ožilja, osebe s okvarami lokomotornega aparata, gluhe in naglušne, osebe s kombiniranim telesnim in duševnim obolenjem, slepe in slabovidne ter ostalo diagnostiko, ki je razlog za uveljavljanje statusa invalidne osebe.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list SFRJ, št. 23/82 in 77/82) ter zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list SRS, št. 27/83) pa opredeljujeta status delovnega invalida v primerih, če nastane pri zavarovancu zaradi trajnih sprememb v zdravstvenem stanju, ki so posledica poškodbe pri delu (poklicne bolezni, poškodbe izven dela ali bolezni, katerih ni mogoče odvrniti z zdravljenjem ali z ukrepi medicinske rehabilitacije), zmanjšanje ali izguba delovne zmožnosti za delo.

O zmanjšanju delovne zmožnosti govorimo, če zavarovanec z normalnim delovnim naporom, ki ne ogroža njegovega zdravstvenega stanja ni več zmožen poln delovni čas opravljati niti del in nalog, na katera je razporejen in ki jih upravlja, niti ostalih del in nalog v temeljni organizaciji, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi ali z delom pridobljenim delovnim zmožnostim.

V okviru zmanjšane delovne zmožnosti pa je opredeljena tudi preostala delovna zmožnost. Le-ta je podana, če zavarovanec lahko najmanj polovico polnega delovnega časa opravlja dela in naloge, na katera je razporejen in ki jih upravlja, ter dela in naloge v temeljni organizaciji, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti. Preostala delovna zmožnost je podana tudi v primeru, če zavarovanec lahko opravlja drugo ustrezno delo s polnim ali najmanj s polovičnim delovnim časom oziroma če se za tako delo lahko usposobi s prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo.

O izgubi delovne zmožnosti govorimo, kadar zavarovanec ni več zmožen za nobeno delo niti s polovičnim delovnim časom, niti se s prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo ne more usposobiti za nobeno delo.

Glede na preostalo delovno zmožnost razvrščamo zavarovance v tri kategorije invalidnosti. Razvrstitev v posamezne kategorije (35. člen republiškega zakona) je pomembna zaradi tega, ker lahko na ta način jasno opredelimo pravice delovnih invalidov, zavarovancev s preostalo delovno zmožnostjo.

V I. kategorijo razvrščamo zavarovance, pri katerih nastane izguba delovne zmožnosti, v II. kategorijo zavarovance, ki lahko najmanj polovico polnega delovnega časa opravljajo svoje ali drugo ustrezno delo in se ne morejo usposobiti za opravljanje drugega ustreznega dela s polnim delovnim časom, v III. kategorijo pa zavarovance, ki lahko opravljajo drugo ustrezno delo s polnim delovnim časom z ali brez predhodne prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije.

Zvezni zakon v 37. členu od leta 1977 dalje zagotavlja pravico do razporeditve na druga dela in naloge tistim zavarovancem, pri katerih sicer ni podana invalidnost, temveč le spremenjena delovna zmožnost ali pa neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti. Razporeditev na druga dela v teh primerih ni pravica iz invalidskega zavarovanja, temveč jo zvezni zakon opredeljuje kot važen preventivni ukrep. Tem zavarovancem niso po zakonu zagotovljene ostale pravice iz invalidskega zavarovanja, vključno s pravico do ustreznega denarnega nadomestila. Izjema je le zavarovanec, pri katerem je podana neposredna nevarnost za nastanek invalidnosti in mu republiški zakon v 58. členu zagotavlja pravico do prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije, če je ta potrebna.

O spremenjeni delovni zmožnosti govorimo, če zavarovanec zaradi trajnih sprememb zdravstvenega stanja, ki jih ni mogoče odpraviti z nadaljnjim zdravljenjem in medicinsko rehabilitacijo, ni več zmožen opravljati del in nalog, na ktere je razporejen, brez prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije, pa je zmožen poln delovni čas z normalnim delovnim učinkom opravljati druga dela oziroma naloge v temeljni organizaciji združenega dela, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oziroma z delom pridobljeni delovni zmožnosti.

4. Prikaz zaposlenih invalidnih oseb s spremenjeno delovno zmožnostjo, invalidnih oseb na usposabljanju, zaposlenih invalidnih oseb po ZUZIO in bolnih delavcev brez statusa po kvalifikacijski strukturi po stanju junija 1985 v občini Ljubljana-Šiška

Kategorija	I. NK del.	II. PK del.	III. KV del.	IV. SŠ str. iz.	V. VKV del.	VI. višja izobr.	VII. visoka iz.	VIII. dokto- Skupaj rat
Delovni invalidi II. kategorije	40	26	41	29	14	3	7	0 160
Delovni invalidi III. kategorije	136	167	115	109	50	4	5	1 587
Osebe s spremenjeno delovno zmožnostjo	22	11	53	8	6	1	2	0 103
Invalidne osebe na usposabljanju	6	4	2	2	0	0	0	0 14
Zaposlene invalidne osebe po ZUZIO	37	11	5	6	0	0	0	0 59
Bolni delavci brez statusa	76	75	28	27	13	7	1	0 227

1150

Podatki, ki so prilazani v tabeli, izkazujejo stanje v 57 OZD občine Ljubljana-Šiška, med katerimi so na vprašalnik odgovorile tudi vse večje OZD.

Iz tabele je razvidno, da je v 57 OZD naše občine skupaj 1150 delavcev, ki imajo status invalidne osebe II. in III. kategorije, spremenjeno delovno zmožnost, so na usposabljanju ali pa so bolni, vendar so brez statusa. Od 1150 delavcev je 747 invalidov II. in III. kategorije, 103 osebe imajo spremenjeno delovno zmožnost, 14 invalidnih oseb je na usposabljanju, po ZUZIO je zaposlenih 59 invalidnih oseb, 227, ki so sicer zaposleni, pa je brez statusa.

Iz podatkov izhaja, da je največ delovnih invalidov II. in III. kategorije invalidnosti — nekvalificiranih delavcev z nižjo in s srednjo strokovno izobrazbo. Z vidika izobrazbene strukture (od I. do IV. stopnje zahtevnosti poklicev) pa je teh delavcev 663 oziroma 88,7 % vseh zaposlenih invalidov II. in III. kategorije invalidnosti.

Temeljna pravica invalidnih oseb po ZUZIO je pravica do usposabljanja. Usposabljanje invalidnih oseb ni dolgotrajno ter se jih več kot polovico usposobi že v 6—9 mesecih. Na kakovost usposabljanja pa nedvomno vpliva tudi predhodna strokovna izobrazba oziroma kvalifikacijska struktura.

Usposabljuje se v glavnem za pomožne delavce v živilski industriji, v gostinstvu, v administraciji, za skladiščne delavce, vratarje, telefoniste in druga podobna dela.

Po ZUZIO je zaposlenih 59 invalidnih oseb, in sicer je od tega 37 nekvalificiranih delavcev, 11 delavcev profila PK delavec, 5 oseb z nižjo strokovno izobrazbo oziroma KV delavci ter 6 oseb s končano srednjo strokovno izobrazbo.

V organizacijah združenega dela je zaposlenih tudi precejšnje število **bolnih delavcev brez statusa**. Teh delavcev je kar 227, od tega odpade 76 oseb na nekvalificirane delavce, 75 na PK delavce, 28 na KV delavce, 27 na delavce s srednjo strokovno izobrazbo, 13 na VKV delavce, 7 na delavce z višjo strokovno izobrazbo in 1 delavec z visoko strokovno izobrazbo. Invalidne osebe imajo praviloma zelo nizko strokovno izobrazbo, največkrat so brez poklica ali z dokončano osnovno šolo.

V obdobju od 1. 1. 1980 do 30. 6. 1985 je v 57 OZD, kjer so zaposleni invalidi, dobilo status invalida II. kategorije 109 delavcev in status invalida III. kategorije 251 delavcev.

V tem obdobju so OZD zaposlile 43 delovnih invalidov s statusom invalida II. kategorije in 94 delovnih invalidov III. kategorije, po ZUZIO so na usposabljanje sprejele 22 invalidnih oseb, po končanem usposabljanju pa so jih zaposlile 13.

V obdobju od januarja 1980. leta do junija 1985 pa je bilo v navedenih OZD zaposlenih skupaj 167 delavcev s statusom invalida II. kategorije in 592 invalidov III. kategorije, upokojilo pa se je 162 delavcev s statusom invalida I. kategorije.

5. Problematika

Iz odgovorov OZD je možno ugotoviti, da se le-te vedno bolj srečujejo s problemom zaposlovanja invalidov oziroma oseb s spremenjeno delovno zmožnostjo, predvsem zaradi pomanjkanja najbolj primernih del in nalog za invalide. Glede na velik odstotek OZD, ki so proizvodnega značaja, je večina del in nalog neustrezna za delavce, pri katerih so prisotne zdravstvene okvare, ki pogosto zmožnost nastanka invalidnosti oziroma je invalidnost pri delavcu že nakazana.

Na področju industrije v naši občini pa so značilna naslednja dela in naloge, ki jih opravljajo invalidi:

a) **dela in naloge v mizarski in tapetniški stroki**: tapeciranje, šivanje, lažja sedeča dela,

b) **tekstilna industrija**: pregledovanje in repasiranje perila, pranje pletiva, popraviljanje tkanin, embalarjanje, izdelava embalaže, pakiranje gotovih izdelkov, mesto konfekcionarja in kolekcionarja,

c) **dela v elektro-tehnični industriji**: popravila in sestava elementov pri montaži, pregled, prebranje in čiščenje izdelkov, dela skupinovodje, kontrolorja, skladiščnika, planerja, instruktora,

d) **dela v gradbeništvu**: skladiščna in čuvajska dela, vzdrževanje in izdaja orodja, opravljanje lažjih zidarskih in tesarskih del,

e) **dela v gostinski dejavnosti**: lažja pomožna dela v kuhinji, strelža na liniji, administrativna opravila.

6. Sodelovanje OZD pri prerazporejanju delavcev

Prerazporeditev delavcev na druga dela in naloge zaradi nastanka zdravstvene okvare OZD izvajajo po predhodnem dogovoru in v sodelovanju ustreznih kadrovske socialnih služb v OZD, SPIZ ter prizadetega delavca. Pri razporejanju upoštevajo stopnjo invalidnosti oziroma okvare ter strokovno izobrazbo delavca oziroma z delom pridobljene delovne izkušnje.

Na celoten postopek in kakovost usposabljanja ter prerazporejanja invalidnih oseb vpliva, kot smo že navedli, tudi predhodna strokovna izobrazba, saj imajo invalidne osebe praviloma zelo

nizko strokovno izobrazbo, najčešče pa so brez poklica ali z nedokončano osnovno šolo.

Usposabljanje invalidnih oseb poteka največ v OZD, šele nato v invalidskih delavnicah ter zavodih za usposabljanje. Podatki kažejo, da je število oseb na usposabljanju v naših OZD zelo nizko, enako nizko pa tudi število tistih oseb, ki so se po usposabljanju zaposlile v teh OZD.

Uresničevanje usposabljanja invalidov v OZD

Od skupaj 57 OZD se izvaja usposabljanje invalidov v 23 OZD, dokvalifikacija v 10 in prekvalifikacija v 16 OZD.

Zaradi pravnega in strokovnega usposabljanja, upoštevanja zdravstvenega stanja invalida ter iskanja pravega delovnega mesta za prerazporeditev invalida je nujno sodelovanje z Zavodom za rehabilitacijo invalidov ter invalidsko komisijo pri SPIZ.

Vendar pa podatki kažejo, da strokovne službe OZD zelo slabo ali pa skoraj ne sodelujejo z Zavodom za rehabilitacijo invalidov, saj to sodelovanje poteka le v sedmih OZD. Predvsem se nanaša to sodelovanje na čas zdravljenja invalida, ocenitev delazmožnosti, spremljanje invalida na medicinski rehabilitaciji, upoštevanje priporočil zdravniške službe v zvezi s kompleksno rehabilitacijo ter prilagajanje delovnih mest, izmenjavi predlogov in dogovorov za delovno usposabljanje. Organizacije, ki izvajajo to sodelovanje namreč menijo, da je to sodelovanje potrebno.

Intenzivnejše pa je to sodelovanje z invalidsko komisijo pri SPIZ, predvsem v primerih, ko gre za preusmeritve na ustreznega dela in naloge delovnih invalidov v OZD. To sodelovanje poteka kar v 37 OZD. Pri tem pa se strokovne službe OZD srečujejo z nekaterimi težavami, kot so dolgotrajni postopki, nejasni predlogi invalidskih komisij, zaradi katerih se v OZD ob izdaji odločb za prerazporeditev delovnih invalidov dostikrat improvizirajo dela in naloge.

Največji in z vsakim dnevom bolj pereč problem, s katerim se ob zaposlovanju ali prerazporejanju v glavnem srečujejo v vseh OZD, pa je pomanjkanje primernih del in nalog, ki ustrezajo delovnim invalidom. Tako se dogaja, da invalidi mnogokrat ostajajo na istih delih in nalogah kot so jih do taktar opravljali, le da se jim zniža norma, oprostijo jih težjih delovnih opravil ali pa jih premestijo na manj prometne enote. Kljub vsem tem ukrepom pa v takih primerih, ko OZD nima ustreznih del, na katere bi prerazporedila delovnega invalida, le-ti s težavo naprej opravljajo svoje delo.

7. Aktivnosti OZD na področju zmanjševanja invalidnosti

Da bi v OZD zmanjšali število zdravstvenih okvar, obolenj ali nesreč pri delu, ki pogosto nastanejo zaradi invalidnosti, skoraj v vseh organizacijah intenzivno in permanentno izvajajo različne ukrepe in aktivnosti za preprečevanje oziroma odpravljanje vzrokov invalidnosti. Med najpogostejšimi ukrepi je opravljanje periodičnih zdravstvenih pregledov vseh delavcev, posebej še delovnih invalidov in delavcev, ki delajo na zdravju škodljivih delih. Aktivno upoštevajo in izvajajo določila zakona o varstvu pri delu oziroma določila iz tega izvedenih normativnih aktov. Tako v OZD izvajajo tudi periodična usposabljanja in preverjanje znanja varstva pri delu. Organizacije s področja industrije pa poleg že vseh naštetih ukrepov skrbijo tudi za izboljšanje tehnoloških postopkov in pogojev za varno delo, za namestitve varnostnih naprav pri strojih, uporabo obveznih zaščitnih sredstev, periodično pregledovanje naprav, zagotavljanje minimalnih delovnih pogojev, delno mehanizacijo težjih in zdravju škodljivih del, izvajanje meritev ekoloških pogojev dela, da bi zagotovili čim varnejše delovne pogoje. Pri izvajanju vseh teh ukrepov strokovne službe OZD sodelujejo tako s strokovnjaki s področja varstva pri delu kot tudi z zdravstvenimi službami.

Da bi svojim invalidom organizacije zagotovile čimboljše socialne in materialne razmere, pripomogle k izboljšanju zdravstvenega stanja ter k čimboljšemu psihičnemu in fizičnemu počutju, kar vse tudi vpliva na delovno zmožnost in produktivnost delovnega invalida, sindikalne organizacije zagotavljajo in nudijo invalidom razne ugodnosti in olajšave. To izvajajo v obliki pomoči oziroma prednosti pri letovanju v počitniških kapacitetah OZD, pri celotnem ali delnem plačilu zdraviliško klimatskega zdravljenja, dodeljevanju denarnih pomoči v primerih daljšega bolniškega staleža invalida ali njegove socialne ogroženosti. Nekatere organizacije v svojih samoupravnih aktih opredeljujejo tudi možnost dodelitve dodatnih dni letnega dopusta, dodatna sredstva za regres, prednost pri reševanju stanovanjske problematike, nadomestila OD ob prerazporeditvi na druga dela in naloge ter možnost znižanja norme za isti, to je 100 % OD.

8. Planiranje zaposlovanja invalidov v OZD

Odgovori OZD, ki so vrnilo izpolnjene vprašalnike, kažejo, da OZD pri izdelavi letnih načrtov zaposlovanja običajno ne načrtujejo zaposlitev invalidnih oseb. Vzrok za to je predvsem pomanjkanje

primernih del in nalog za invalide in težavnost del in nalog v posameznih panogah industrije. V primerih, ko OZD razpolagajo z deli in nalogami primernimi za zaposlitev invalidnih oseb, ta dela načrtujejo predvsem za zaposlitev svojih invalidov.

9. Usklajenost samoupravnih aktov z določili republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Republiški zakon je v 140. členu kot rok, do katerega so morale tako SPIZ kot tudi OZD uskladiti svoje samoupravne splošne akte z določili zakonov, določil 1. januar 1984. SPIZ je v okviru svojih pristojnosti to že storila s sprejemom statuta in nekaterih drugih splošnih aktov.

OZD na območju občine Ljubljana-Šiška, ki so odgovorile na vprašalnik, so v glavnem že uskladile predvsem pravilnike o delovnih razmerjih, pravilnike o razporejanju sredstev za OD in skupno porabo ter samoupravne sporazume o združevanju v DO oziroma TOZD.

UGOTOVITVE, STALIŠČA IN PREDLOGI

Komite za družbene dejavnosti občine Ljubljana-Šiška je poročilo o varstvu invalidov v občini Ljubljana-Šiška, s posebnim poudarkom na usposabljanju, obravnaval na svoji 33. seji ter sprejel naslednje ugotovitve, stališča in predloge:

Ugotovitve in zaključki

1. Usposabljanje invalidov za druga dela in naloge je v OZD občine Ljubljana-Šiška še vedno neustrezno.

2. Organizacije združenega dela v svojih letnih načrtih ne planirajo zaposlovanja invalidov, kar je predvsem posledica tega, da organizacije ne razpolagajo s primernimi deli in nalogami za invalide ter tako taka mesta težko planirajo.

Organizacije združenega dela pri zaposlovanju iz objektivnih razlogov dajejo prednost zaposlovanju zdravih oseb, kar pomeni, da se OZD pri zaposlovanju in prerazporejanju invalidov soočajo s številnimi problemi.

3. Analiza kaže, da je največ invalidov III. kategorije invalidnosti in jih OZD v večini primerov razporejajo na neustrezna dela in naloge.

4. Komite ugotavlja, da OZD uspešno izvajajo preventivne ukrepe za zmanjševanje nastanka invalidnosti ter bolezenskih okvar v okviru obstoječih tehnoloških razmer, vendar še ne dovolj učinkovito.

5. Hkrati komite ocenjuje, da ni poskrbljeno za zaposlovanje invalidov iz populacije, ki je na strokovni komisiji ocenjena kot nesposobna za delo pod splošnimi pogoji, je pa sposobna za delo pod posebnimi pogoji v invalidskih delavnicah.

Glede na to, da imajo v Ljubljani status invalidskih delavnic le učne delavnice, ki vključujejo samo gluhoneme, je nujno, da se v obdobju 1986—1990 čimprej realizirajo pogoji za izgradnjo oziroma pridobitev invalidskih delavnic za telesno prizadete.

Organiziranje invalidskih delavnic narekuje tudi dejstvo, da varstveno delovni center lahko vključuje le zmerno in teže prizadete osebe, ki nimajo opravilne sposobnosti in so zanje organizirane le družbene oblike varstva pod posebnimi pogoji.

6. Komite ugotavlja, da poteka usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb ustrezno predvsem v tistih organizacijah združenega dela, ki imajo organizirane strokovne-kadrovsko socialne službe.

Predlogi

Komite predlaga, da se v cilju hitrejšega razreševanja problematike zaposlovanja in usposabljanja invalidov pospešijo zlasti naslednje aktivnosti:

1. Vse OZD morajo posvetiti več pozornosti doslednemu izvajanju zakonodaje, s katero so opredeljene obveznosti organizacij združenega dela za usposabljanje, prekvalifikacije in zaposlovanje invalidov. Te obveznosti morajo OZD vključiti v svoje samoupravne splošne akte in v letne plane zaposlovanja.

2. Glede na ugotovitve, da večina OZD pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov v glavnem sodeluje le s strokovno službo skupnosti pojavninskega in invalidskega zavarovanja, je nujno, da OZD začnejo sodelovati tudi z Zavodom za rehabilitacijo invalidov.

3. Komite predlaga OZD, da v sodelovanju z dispanzerjem medicine dela pri TOZD Osnovnega zdravstvenega varstva Šiška posvetijo še več pozornosti izvajanju vseh preventivnih ukrepov za zmanjševanje vzrokov, ki pogojujejo nastanek bolezenskih okvar in invalidnosti.

Glede vključevanja invalidov na posamezna dela in naloge, pa morajo OZD upoštevati strokovno mnenje dispanzerja medicine dela, ki kot strokovni organ lahko oceni preostalo delovno zmožnost invalida.

4. Ker je od zaključka bolniškega staleža delavca do posredovanja predloga na invalidsko komisijo (z ocenitvijo stopnje delovne invalidnosti do ustrezne zaposlitve invalida) predolga pot, ki negativno vpliva na motiviranost invalida za delo, morajo OZD in strokovne službe SPIZ skrajšati dolgotrajne postopke v vseh primerih ugotavljanja delovne invalidnosti.

5. Komite predlaga, da se med OZD uvede praksa dogovarjanja glede možnosti za prerazporejanje invalidov na dela in naloge, da bomo tako hitreje zagotavljali ustrezno vključevanje invalidnih oseb v zaposlitev.

6. OZD naj proučijo možnost, da invalidne osebe v okviru usposabljanja pridobijo čim višjo stopnjo strokovne izobrazbe.

7. Komite priporoča skupščini občinske samoupravne interesne skupnosti za zaposlovanje, da to analizo obravnava in upošteva njene ugotovitve in predloge, kot usmeritev za nadaljnje delo strokovnih služb v OZD in skupnosti za zaposlovanje.

8. Komite predlaga skupščini občine, da analizo o varstvu invalidov v občini Ljubljana-Šiška, s posebnim poudarkom na usposabljanju, obravnava in sprejme.

Komite za družbene dejavnosti

Stališča izvršnega sveta

Izvršni svet je obravnaval analizo na 211. seji in sprejel naslednje

sklepe:

1. Izvršni svet sprejema poročilo o varstvu invalidov v občini Ljubljana-Šiška s stališči komiteja za družbene dejavnosti in ugotavlja, da analiza celovito povzema stanje na področju zaposlovanja invalidov v občini.

2. Izvršni svet meni, da je potrebno pri razreševanju problematike zaposlovanja invalidov v občini intenzivirati napore in aktivnosti, da bi na podlagi zakonov in kontinuiranega sodelovanja OZD ter strokovnih služb, pristojnih za reševanje teh vprašanj, zagotovili pogoje za optimalno in dosledno uresničevanje ustavnih načel, ki nedvoumno opredeljujejo vsebino družbenega varstva in družbene pomoči invalidom, kot obliko dejavnosti, ki je posebnega družbenega pomena.

Izvršni svet

RAZISKOVALNA SKUPNOST
OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA
Ljubljana, 12. 11. 1985

Uresničevanje sprejetih sklepov in stališč o raziskovalni dejavnosti z analizo dohodkovnih odnosov med raziskovalnimi in proizvodnimi organizacijami združenega dela v občini Ljubljana-Šiška

A. URESNIČEVANJE SPREJETIH SKLEPOV IN STALIŠČ O RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI

Skupščina občine Ljubljana-Šiška je v januarju 1984 obravnavala gradivo »Aktualna vprašanja Mestne raziskovalne skupnosti Ljubljana in oblikovanje raziskovalnih programov za potrebe Ljubljane«, ki je bilo v programu skupščine mesta Ljubljane.

V svojih stališčih in sklepih je izpostavila zlasti problematiko razvoja inovacijske dejavnosti, povezovanja med raziskovalnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami ter sodelovanja uporabnikov pri razvoju raziskovalnih programov in izkoriščanju rezultatov raziskovalnih nalog.

V skladu s stališči občinske skupščine, kakor tudi stališči skupščine mesta Ljubljane, je raziskovalna skupnost občine usmerjala svoje napore predvsem na naslednja področja:

- vprašanje kadrov v raziskovalnih in drugih organizacijah združenega dela,
- povezava stroke z znanostjo,
- nagrajevanje inovatorjev v organizacijah združenega dela,
- spremljanje inovacijske dejavnosti,
- analiza dohodkovnih odnosov v organizacijah združenega dela med raziskovalci in proizvodnimi organizacijami.

1. Kadri

V letu 1982 smo imeli v občini Ljubljana-Šiška registrirani dve raziskovalni organizaciji, in sicer v Leku in Inštitutu za turbinske